

Tristețea rușinii

pr. paroh Mihai Gojgar

Opțiune, voluntariat, suflet, rușine, răsplătă, confirmare. Șase cuvinte pentru șase versete, atât cât are pericopa evanghelică ce se citește în Duminica de după Înălțarea Sfintei Cruci (Marcu VIII, 34-38 și IX, 1). Șase termeni care descriu laconic drumul ce ne stă mereu înainte, urmarea sau depărtarea de Dumnezeu.

Veacul nostru este cel al liberei-exprimări, neîngrăditei făptuiri, nelimitatului libertinaj. Eh, poate că, totuși, analizele percutante ale sociologilor nu sunt vorbe în vânt când afirmă că nu este chiar așa. Cuvintele Sfântului Apostol Pavel par să dea apă la moară libertății, indiferent de accepțiune, dar ele au o direcție limpede: „Căci voi, fraților, ați fost chemați la libertate, numai să nu folosiți libertatea ca prilej de a sluji trupului, ci slujiți unul altuia prin iubire” (Galateni V, 13). Avem impresia acestor multe libertăți și acționăm ca atare. Chiar dacă statul modern a pierdut liberul-arbitru, puterea de a decide între bine și rău. A fi creștin este o alegere, și nu este una ușoară. După, voluntar, vom face toate cele care arată că suntem creștini, indiferent de greutatea lor. Pentru că drumul dă siguranță și împăcare. Eșecurile nu trebuie să ne deprime sau să ne deznădăjduiască: „Rare sunt sufletele care au destulă bărbăție pentru a ieși de pe cărările bătute ale mulțimilor de oameni, spre a trăi după poruncile lui Hristos în această lume căzută” (Pr. Sofronie Saharov).

Cineva îmi spune că îi este rușine să se închine la masă, atunci când se află în firmă, că poate se va râde de el. Altul îmi zice că ține post pe ascuns la serviciu, ca nu cumva să fie „acuzat” că s-a pocăit, că și-a pierdut mințile. Și unul, și altul spun aceste lucruri când se spovedesc, deci realizează greșeala. Acceptă că din rușine se feresc și voiesc să se curățească. Din dorința de a-și salva imaginea publică, de a părea „tipi de gașcă”, normali în înțelesul secularizat de astăzi, sunt de acord să-și rănească inimile. Dar „cine va voi să-și scape

sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul Său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va scăpa (v. 35). Sufletul la care se referă Domnul este viețuirea aceasta a noastră atât de fragilă și dependentă de mila și ajutorul lui Dumnezeu, o existență pe care dorim să ne-o blindăm în averi, confort și depozite, dar a cărei viitoare dimineață nu o poate garanta nimeni. Și pentru ce? Admirați, temuți, respectați ori căutați de alții, omul ce își sacrifică sufletul se simte singur. O singurătate cu adevărat imposibil de răscumpărat. A se vedea numărul din ce în ce mai mare de bolnavi tratați de depresie, precum și statisticile care arată că depresia, de cele mai multe ori boală a solitudinii nedorite, va fi în câteva decenii ucigașul tăcut al omenirii, afecțiunea cu cea mai largă răspândire la nivel global. „Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întregă, dacă-și pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său?” (v. 36-37). Zi de zi, în tristețe și necazuri, în boală și suferință, vedem că nu putem da nimic în schimbul liniștii sufletești. Dar Dumnezeu ne promite pacea Sa. „Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu” (Ioan XIV 27). Să nu credeți că e puțin. Așa cum nici întoarcerea feței Sale de la noi nu e o dojană oarecare. „Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat și păcătos, și Fiul Omului Se va rușina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinții îngeri” (v. 38).

Atunci vom primi confirmarea curajului sau fricii noastre. Suntem pregătiți pentru deznodământ? El poate veni oricând, suntem conștienți. Suntem siguri că Hristos nu se va rușina de noi? Că ne va privi și ne va invita în Ospățul veșniciei Sale? Să ne punem cu toții întrebările acestea când ne facem cruce cu limba de rușine să nu fim luați în râs, când ne jenăm să ne închinăm la restaurant, sau de fiecare dată când conștientizăm că Îl răstignim din nou pe Iisus cu faptele noastre sau cu paralizantele noastre temeri de a pierde praful acestei lumi.

Filip Scarlat

În casa fiecărui creștin se găsește cel puțin o icoană a Maicii Domnului, ea având, cu siguranță, cele mai multe reprezentări din iconografia ortodoxă. Cele mai multe dintre acestea au o istorie interesantă, de multe ori neștiută de credincioșii care le posedă. Despre icoana „Sporirea minții” nu știam foarte multe, de fapt, nu știam nimic. Am aflat că ea este considerată ajutoare a copiilor, dătătoare a harului înțelepciunii și vindecătoare a slăbiciunii minții. M-am gândit că poate am zărit-o, cândva, dar mintea mea nu a reținut denumirea ei, așa că am căutat rapid pe internet această reprezentare a Fecioarei Maria cu pruncul. Maica Domnului este reprezentată împreună cu pruncul Iisus, în picioare, înfășurați până la umeri într-o mantie, frumos ornamentată. Capetele lor sunt acoperite cu coroane de aur, iar deasupra sunt zugrăviți trei heruvimi și un alt heruvim, cu aripile larg deschise, este reprezentat sub picioarele lor. În spatele lor se află poarta raiului, iar în partea de jos a icoanei este reprezentată imaginea Ierusalimului ceresc. Pe părțile laterale sunt reprezentați îngeri stând în picioare sau îngenuncheați pe nori, având în mâini câte o lumânare aprinsă. La origine, ea este o icoană rusă mai rară care se păstrează astăzi în Biserica Acoperământul Maicii Domnului din Romanov-Borisoglebsk, astăzi orașul Tutaev. Originile ei se pare că datează din secolul al XVII-lea, din timpul patriarhului Nikon, atunci când a avut loc răscoala rascolnicilor provocată de neînțelegerile cauzate de revizuirea cărților de cult și a practicilor religioase din Rusia. Din cauza acestor tulburări, un om evlavios, care era și iconograf, frământat de situația îngrijorătoare din țara sa, neștiind cum să procedeze în această situație, a ajuns aproape să-și piardă mințile, moment în care s-a rugat cu putere Maicii Domnului ca să primească ajutor. Aceasta i s-ar fi arătat, cerându-i să picteze o icoană cu chipul ei, iar din istorisirea protoiereului Vladimir Miroslavski, cel care relatează întâmplarea, pictorul nu a reținut destul de bine imaginea Maicii Domnului și s-a rugat către aceasta de mai multe ori, ca să-și lumineze mintea și astfel să încheie lucrarea. Alte reprezentări ale icoanei s-au mai descoperit în Catedrala Schimbării la Față din orașul Ribinsk, gubernia Iaroslavlului, dar se pare că această versiune s-a pierdut și în Biserica Maicii Domnului din Tihvni în secolul al XVIII-lea. Tradus din limba rusă, acatistul consacrat icoanei Maicii Domnului „Sporirea minții” subliniază importanța acesteia astfel : „icoana Maicii Domnului îi luminează cu lumina cunoștinței dumnezeiești pe cei aflați în întunericul neștiinței, limpezește mintea cea întunecată de păcate”. Dar în acatist întâlnim și referirea la orașul Loreto unde s-ar afla o reprezentare asemănătoare a Maicii Domnului și precizarea că aici s-ar afla casa Maicii Domnului. Astfel, pe lângă originea ei rusească, apare și posibilitatea ca ea să fie legată de lumea catolică. Nu știam nimic despre acest oraș sau despre o casă a Maicii Domnului, așa că am pornit în căutarea altor informații. Orașul Loreto din provincia Ancona, din Italia, este recunoscut ca un important loc de pelerinaj din lumea catolică. Aici s-ar afla o statuie a Fecioarei Maria care este numită „Fecioara neagră”, aflată într-o biserică numită a „Sfintei Case” din Nazaret. O primă istorisire catolică ne spune că

autorul statuii din cedru ar fi evanghelistul Luca și că ea s-ar fi păstrat într-o casă din Nazaret care ar fi fost strămutată în Loreto de către îngeri, în secolul al XII-lea, atunci când turcii au început să cucerească teritoriile în Orient. Ținând cont că în secolul al XII-lea au avut loc numeroase cruciade, fiind aduse în Italia și în Europa de Vest multe relicve din Țara Sfântă, pare mai plauzibilă ipoteza că aceste obiecte sfinte să fie aduse de cruciați în Italia. Casa nu ar fi fost strămutată de îngeri, ci pietrele ar fi făcut parte din zestrea fiicei lui Nichifor Anghelos al Epirului la căsătoria acesteia cu fiul regelui de Napoli. Statuia ar fi fost admirată de ambasadorii ruși ai marelui duce Vasili al III-lea în anul 1528, de aici pornind ideea cum că ea ar consitui prototipul pentru viitoarea reprezentare realizată în Rusia. În prezent vechea statuie nu mai există deoarece a fost distrusă într-un incendiu din anul 1921, ea fiind înlocuită cu una asemănătoare. Aflându-ne la început de un universitar am considerat că este necesar să spun câteva cuvinte și despre o altă reprezentare a Maicii Domnului, care pare să fie strâns legată de prima. Icoana „Maria-Tronul înțelepciunii”, a fost pictată de Ivan Rupnik la îndemnul papei Ioan Paul al II-lea pentru anul jubiliar 2000. Ea este dedicată lumii universitare, pentru a-i ajuta pe studenții din învățământul superior să ajungă la adevărata înțelepciune. Icoana a circulat pe toate continentele, iar în data de 30 noiembrie 2013, papa Francisc I a dăruit icoana studenților francezi. Pe durata unui an icoana a ajuns și va ajunge în mai multe centre universitare din Franța, unde vor avea loc mai multe manifestări religioase. Primind această icoană, lumea universitară este invitată să se roage și să mediteze avându-o pe Fecioara Maria ca model al înțelepciunii umane și Mamă a înțelepciunii divine care este Hristos.

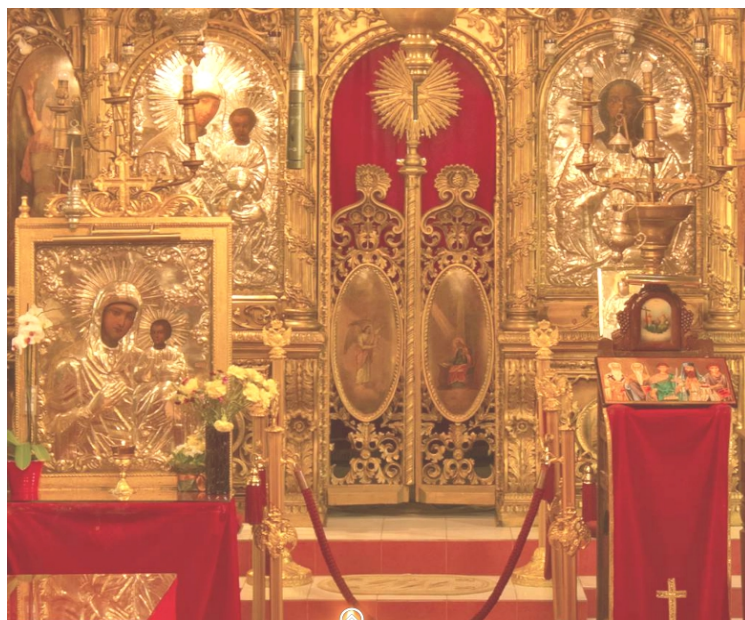
pr. paroh Mihai Gojgar

Termenul „Amin”

Majoritatea traducătorilor propun ideea de a fi tradus prin expresiile: „așa să fie” sau „cu adevărat.” Mai mult decât atât acest cuvânt este o afirmație sau un acord exprimat. Cuvântul în sine se găsește în textele Bibliei, în Vechiul Testament în formă ebraică, iar în Noul Testament în formă greacă. Mai târziu, acest termen, a fost adoptat în mod general în creștinism, folosindu-se în cadrul serviciilor liturgice ca și cuvânt de încheiere sau de concluzie a unei rugăciuni sau al unui imn. În Islam, acest cuvânt se folosește ca și concluzie finală a unei implorări. De asemenea, acest cuvânt poate fi folosit și ca o expresie colocvială care să transmită ideea de „acord puternic” sau hotărâre irevocabilă. Popoarele antice precum persanii și arabii foloseau acest termen (care în traducerea românească afirmă valori pozitive) pentru a-și numi copiii. *Amin*, în limba arabă înseamnă *credincios* sau *demn de încredere*, de aceea foarte mulți bărbați din această cultură poartă numele de Amin; iar în ceea ce le privește pe femei, o parte dintre ele sunt numite Amina. Iar pentru că termenul are o semnificație atât de importantă, se pare că a fost preluat și de către o minoritate de hinduși pentru a-și numi astfel copiii.

Când și de ce se închid Ușile Împărătești la Sfânta Liturghie?

Catapeteasma, peretele despărțitor dintre naos și sfântul altar, are trei uși: una la mijloc, în două canate, și alte două laterale (ușile diaconești), cu câte un canat. Cele din mijloc se numesc Sfintele Uși, pentru că prin ele se scot Sfintele Daruri, dar și pentru că sunt destinate numai clerului (diaconi, preoți, ierarhi). Sfintele Uși se mai numesc și Ușile Împărătești pentru că prin ele intrau în vechime împărații când se împărțeau cu Trupul și Sângele Domnului. Denumirea de Uși Împărătești vine și de la faptul că prin aceste uși intră și Hristos, Împăratul Cerurilor, sub chipul Cinstitelor Daruri, la Vohodul cel mare (momentul când în biserică se cântă imnul Herovic) din cadrul Sfintei Liturghii. În spatele ușilor împărătești se află o perdea de pânză, numită dveră, care, în anumite momente din cursul slujbelor, se deschide și închide prin tragere. Sfintele Uși sunt închise până la Doxologia cea mare (când se aprind toate luminile în biserică). Închiderea lor până la începutul cântării Doxologiei mari simbolizează

închiderea raiului, din cauza neascultării poruncii de a nu mânca din pomul cunoștinței binelui și răului. Sfintele Uși se închid îndată după ce s-a dat binecuvântarea pentru începerea Liturghiei, rămânând deschisă numai perdeaua lor (dvera). Acest gest are menirea să ne decopere că numai prorocii și patriarhii Vechiului Testament, Sfânta Fecioară și dreptul Iosif, păstorii și magii, simbolizați prin perdea, L-au recunoscut pe Fiul lui Dumnezeu la nașterea Sa. Restul oamenilor, reprezentați prin ușile împărătești, n-au văzut în noul născut pe Fiul lui Dumnezeu. La al treilea antifon, când se cântă Fericitirile, se deschid, în vederea ieșirii cu Sfânta Evanghelie. Actul închipuie deschiderea intrării pentru noi în Împărăția Cerurilor, prin venirea și activitatea mesianică a Fiului lui Dumnezeu pe pământ. Ușile împărătești sunt închise după citirea Sfintei Evanghelii.

Ecteniile

Ectenia mică se numește astfel comparativ cu ectenia mare deoarece reprezintă o prescurtare a ei.

Ectenia întreită se rostește după citirea Sfintei Evanghelii (la Sf. Liturghie). Poporul răspunde cu "Doamne miluiește!" rostit de câte trei ori.

Ectenia pentru cei adormiți sau Ectenia morților este o cerere stăruitoare, izvorâtă din dragoste, pentru ca mila lui Dumnezeu să se reverse și asupra celor adormiți.

Ectenia pentru catehumeni ("Rugați-vă cei chemați Domnului... Cei credincioși pentru cei chemați să ne rugăm, ca Domnul să-i miluiască pe dâșii...") se rostește în prima parte a Sfintei Liturghii și se încheie cu o ectenie în care rugăciunea se concentrează asupra celor care nu au primit botezul.

Ectenia cererilor (... de la Domnul să cerem...", Dă, Doamne"). Se mai numește sinapsis - legătură, unire, pentru că se unesc de obicei mai multe cereri într-o rugăciune; și eirinika - cu pace, căci conține mai multe cereri pentru pace (ex. "Cu pace Domnului să ne rugăm").

Toate ecteniile se termină printr-un efonis („Că a Ta este împărăția...", „Că Tu ești Dumnezeuul păcii..." etc.) rostit doar de preot.

RUGĂCIUNEA ȘCOLARILOR

Dumnezeule, Preasfinte, izvor de nemărginită înțelepciune și nemăsurată bunătate, făcător al tuturor celor văzute și nevăzute, ascultă rugăciunea noastră ce o înălțăm către Tine cu multă umilință. Întărește, Bunule, pe cârmuitorii noștri bisericești și lumești. Dă-le lor să cugete cele bune și folositoare pentru Biserică și țara noastră. Apără-i de vrăjmașii văzuți și nevăzuți, ca să se poată îndrepta, pe calea propășirii cu pace și cu dragoste. Iar nouă, umiliților, luminează-ne mintea ca să înțelegem învățăturile ce ni se dau și întru toate și de-a pururea să păzim poruncile Tale și să facem voia Ta cea sfântă. Ca astfel să putem fi folositori nouă înșine, părinților, fraților, surorilor și poporului în mijlocul căruia trăim. Să aducem bucurie și mulțumire învățătorilor și făcătorilor noștri de bine și să împlinim toate îndatoririle către țară, către obște, către familie și aproapele nostru. Primește plecarea genunchilor și rugăciunea pe care o facem, ca pe o tămâie binemirositoare înaintea Ta. Trimite harul Tău asupra noastră și ne învrednicește să trecem cu bună rânduială vremea învățaturii. Povățuiește-ne să umblăm și să lucrăm cu înțelepciune în tot cursul vieții noastre, ca de noi și prin noi să se slăvească Preasfânt numele Tău în veci. Amin.

Serile Catehetice

În fiecare luni seara, de la ora 19.00, la Biserica Sfântul Dumitru-Poștă au loc Serile Catehetice.

Temele sunt diverse, de la cumpătare la pocăință, de la simbolurile creștine la minunile din viața de zi cu zi, toate spre a ne aduce mai aproape de credință și de Dumnezeu și a răspunde la întrebări pe care în viața de zi cu zi nu avem cui să le punem.

Programul serilor catehetice din luna septembrie

22. 09. - Luarea Crucii și urmarea lui Hristos - Asumarea Crucii

29. 09. - Despre Sfinții români prăznuiți în luna septembrie

Contribuția anuală a credincioșilor Parohiei Sf. Dumitru-Poștă este de 100 de lei. Persoanele cu dificultăți materiale sunt scutite. Această contribuție anuală este folosită în special pentru plata utilităților.

**Biserica Sf. Dumitru –
Poștă**
Str. Franceză Nr.1 Sector 3,
București
0727 394 631

RO 02 RZBR 0000 0600 1219 1317 – LEI
RO 18 RZBR 0000 0600 1435 9658 – EURO
RO 93 RZBR 0000 0600 1435 9666 – USD
Raiffeisen Bank, Agenția Decebal.

Redacția:

Coordonator: Pr. Mihai Gojgar
Redactor-șef: Teodora Popțean
Tehnoredactare: Emanuel Tudor
Distribuție: Mihaela Iancu

Tipar:

Adresa (punct de lucru):

Strada Economu Cezărescu nr. 45, sector 6,
București

